

	<i>kárászi aLap</i>	
2019. március 4.	K Á R Á S Z I független havilap	XXII. évfolyam 3. szám

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

- Február 1-én, 95. születése napja alkalmából a képviselő testület tagjaival otthonában köszöntöttük Németh Karcsi Bácsit. Ezúton is kívánunk hosszú, egészségben gazdag éveket!
- Február 26-án tartotta ülését a Kárászi Közművelődési Kerekasztal. A megjelent civil szervezetek vezetői az éves programok egyeztetését követően, egyéb önkormányzattal kapcsolatos együttműködésekről is megállapodtak.
- Az önkormányzat által üzemeltett postai szolgáltatásokat februárban 136-an vették igénybe, és 2,4 millió Forint forgalmat generáltak.
- Dr. Hargitai János Országgyűlési képviselő a Magyar Falu programmal kapcsolatban tájékoztatta az Egyházaskozári Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó polgármestereket. A tájékoztató után egy közel 3 órás kötetlen beszélgetésre is sor került Egyházaskozáron.
- Elkészült a Petőfi utca elején található buszmegállót megvilágító lámpatest cseréje, szintén ezen a napon (lakossági kérés alapján) a Petőfi utcában található 15-ös számú oszlopra is egy plusz fényforrás felszerelése történt meg.
- Március 1-én 8 fővel elindult a 2019-es közmunkaprogram. Ebben az esztendőben az önkormányzatnak a projekt megvalósításához 20 % önerővel kell hozzájárulnia.
- A LEADER program keretében hiánypótlást nyújtottunk be. A mostani dokumentumpótlások a Fitness parkos pályázathoz kapcsolódtak.
- Március 23-án reggel 8 órai gyülekezéssel az országos TeSzedd! programhoz kapcsolódva kerül sor az idei pataktisztításra, szemétszedésre, és virágosításra. Várjuk az önkénteseket! A munka végeztével vendégül látjuk a segítőköt a Faluházban!
- Az aLap-ba szánt cikkeket kérjük, minden hónap 25-éig juttassák el a papjelza@gmail.com email címre.

Lép Péter polgármester

Egy kiháló iparág: fazekasság (Mezei Ottó)

Nagy Lilla dolgozatának folytatása (2. rész)

Miután Ottó elkerült a gimnáziumba, azután sem hanyagolta el csírázó mesteriségét.

Később feladtak egy hirdetést Szekszárdon - miszerint beiskoláznának hasonló szakmával foglalkozó fiatalokat -, amire jelentkezett is, de ahogy ő fogalmaz: „*mégse lett ebből semmibe*”. Egy előnye viszont származott a próbálkozásából, mégpedig az, hogy összeismerkedett az ott dolgozókkal, akik rögtön javasolták is neki, hogy próbálja meg a helyi üzemet. Oda nyugodt szívvel pályázhatna, kamatoztathatná az addig megszerzett tudását, és mindemellett felvennék betanított munkásnak. Nem vesztegette tovább az időt, kapott az alkalmon, elment az üzembe, és még aznap fel is vették a munkára. Ottó ezután nekiállt albérletet keresni, és miután megtalálta a megfelelőt, még tíz évig ott maradt Szekszárdon.

'85-ben jött haza Kárászra, és nyitott egy saját vállalkozást, amit a mai napig buzgón üzemeltet. Tudását, tapasztalatait sem tartja meg magának, hiszen rendszeresen fogad csoportokat, hogy betekintést nyerhessenek a mestersége rejtelseibe, és az egykori sváb életbe. Otthonában ugyanis található egy autentikus sváb tisztaszoba is ^[4.], ahol minden megtalálható, ami egykoron a magyarországi német kultúrát jelentette.

Ottó emellett gyermekora óta gyűjti a különböző kerámiákat, amiknek száma mára több mint 600 (!) darabra duzzadt ^[5.]. 2011-ben elnyerte az év mestere címet is, amit a Budai Várban vehetett át.

Műhelyébe jobbnál jobb minőségű alapanyagok kerülnek be, majd pompásabbnál-pompásabban díszített munkák ki.

Ottó a beszélgetésünk során nem sokat kertelt, rögtön a lényegre tért. Azonnal bevezetett a mesterség fortélyaiba, a különböző tárgyak készítésének, mintáinak, eszközeinek rejtelseibe.

Elsőként az eszköztárról mesélt, hogy a továbbiakban értsem, mi, miért, és hogyan készül.

A fazekasság szerszámai körülbelül 10-12 kelléket tesznek ki, ami csekély mennyiségnek mondható. Szerinte nem érdemes nagy figyelmet szentelni az eszközöknek, de mindenképp meg kell említeni őket. Ottó szavai szerint minden kézzel készül, és vannak segítségül kisebb-nagyobb eszközök, amiket a mesterek mind maguknak készítenek otthon, házilag.

A két legfontosabb és elengedhetetlen eszköze a szakmának a korong és a kemence. A korong egy lábbal hajtható, forgó eszköz, a kemence ^[6.] pedig a kerámiák kiégetésére, tartóssá tételére szolgál. Emellett megtalálhatóak még kisebb, kevésbé fontos szerszámok, például a különböző kések, amiket régen fából készítettek, viszont a rövid időn belül bekövetkező elhasználódás miatt 20-25 évvel ezelőtt leváltottak fémkésre. Fontos még a tű, a karcoláshoz, és esetleg drót az edény korongról való eltávolításához.

Az edénykészítés kezdetén Ottó a korongra helyez egy, a majd kész edény méretétől függő nagyságú agyag darabot. Kicsit megnedvesíti, majd bevizezi a kezét is, és nekiáll a munkának. A mester lába

lendületesen jár, a korong forog, és kezének mozdulatai rutinosságról árulkodnak. Itt-ott szélesít, amott hosszabbít, és pár pillanat alatt máris kivehető, hogy a készülő kerámia milyen célt is fog szolgálni.

Miközben dolgozik, megtudom, hogy két fajta edény van: a *fönnálló* és a *tálas edény*. Mindkét edénytípus elkészítési eljárása ugyanaz, viszont saját értelmezésem szerint időbeli különbségek vannak köztük. Mindegyiket ugyanúgy hagyni kell szikkadni 2-3 napig, ameddig „*tudunk vele dolgozni*”. A szikkadási idő után a fönnálló edények fülezésen mennek át, illetve a különböző „fogók”, kiegészítők ilyenkor kerülnek fel a munkákra.

A tálas edényhez nem tartozik fül, illetve semmiféle kiegészítő, ezért ennek a fajta kerámiának az elkészítése egyszerűbbnek bizonyul az előbb említetthez képest. Bár váltig állítom - mivel Ottó már több, mint 40 éve van a szakmában – meg sem kottyán neki a kétfajta kerámia elkészítési módja közti nehézségi különbség.

A tálas edény egy úgynevezett „megtisztításon” megy keresztül. Ez azt jelenti, hogy a mester a korongozás közben el nem ért területeket készre formálja, ezáltal a tál ezen részét már nem kell bolygatni a továbbiak során. Ilyen például az edény alja. Ez után a művelet után következik az úgynevezett engóbozás. Az engob egy olasz jövevényszó, maga az engóbozás az agyagfestési eljárást jelenti. Ottó elmondása szerint ebben a munkafázisban egy színezett agyagmasszával bevonja a tálát, megadva ezzel az adott darab alapszínét. Az általa alkalmazott hagyományos stílusban ez a színezés lehet fehér, fekete, vagy maradhat az agyag saját natúr színe.

Az engóbozás a tálas edényeknél egy merőkanál segítségével történik. Azzal önti le a fazekasmester a munkadarabot, majd megforgatja, hogy a tál minden részére jusson ebből a tejnél sűrűbb, a tejfölnél hígabb masszából. A fönnálló edény ezzel ellentétben mártogatva kapja meg az alapszínét.

Érdekesség és egyben sajátosság, hogy ő maga készíti az engóbot is. Váraljáról hoz egy magas kaolin tartalmú fehér agyagot, amihez különböző vasoxidokat ad hozzá a tökéletes alapszín megalkotásához. Az engóbozás folyamata után fontos, hogy a tál megint szikkadjon körülbelül 2 napot, mert ettől a masszától az edény meggyengül, és ragacsossá válik, ezáltal megfoghatatlan, és formálhatatlan lesz.

Két nap száradás után az eljárás a díszítéssel folytatódik, ami természetesen hű a hagyományos stílushoz. Ennek megfelelően karcolással jönnek létre a kontúrok (ez is egy jellegzetessége az óbányai edényeknek), majd ezek a kikarcolt minták egy úgynevezett íróka segítségével kapnak különböző színeket. Azt hinnénk, hogy a dekoráció már sétagalopp, pedig valójában ez a kerámiakészítés legösszetettebb része. Komoly koncentrációt és ügyességet igényel amellet, hogy kapaszkodni kell a sváb stílushűségbe.

(befejező rész a következő aLap oldalain)

SZERETETTEL KÖSZÖNTJÜK A FALU NEVÉBEN IS EZÚTON

NÉMETH KARCSI BÁCSIT

95. SZÜLETÉSNAPI ALKALMÁBÓL!

Február elsején az önkormányzat részéről a képviselők és a polgármester úr meglátogatta és köszöntötte Karcsi bácsit.

"Az élet zenéjét a nők adják, akik őszintén, minden feltétel nélkül fogadják magukba a dolgokat, hogy érzéseiken át szebbé alakítsák át azokat." (Wagner)

Köszöntjük a nemzetközi Nőnap alkalmából!

Lép Péter polgármester, dr. Csősz Gyula alpolgármester, Finta Szilárd és Olaszi Róbert képviselők

KELETI-MECSEK TÁJEGYSÉGI ÉRTÉKTÁR

Február 18-án megalakult a Keleti-Mecsek Tájegységi Értéktár, amely területileg a Keleti-Mecsek Egyesület 13 települését fedi le. Az ülésen Alsómocsolád, Hosszúhetény, Kárász, Magyaregregy, Máza, Szászvár, Vékény települések képviselői voltak jelen.

Elnöknek dr. Varga Szabolcs történész lett megválasztva, a titkári teendőket Szamosné Áman Orsolya látja el.

Bizottsági tagoknak azon települések képviselői lettek megválasztva, ahol már működik helyi értéktár: Balogh Anikó, dr. Finta István, Nagy Ildikó, Pap Judit Elza, Poór Gabriella, Radics Ferenc.

A Keleti-Mecsek Tájegységi Értéktár célkitűzése:

I./ Összegyűjteni a már meglévő helyi értékek közül azokat, amelyek az egész térségre hatással vannak (pl.: agrár-élelmiszerből a kárászi almalé, épített örökségből a két vár, természeti kincsekből a bánáti bazsarózsa, turisztikai kínálatból a bikali élménybirtok, stb.), azaz: egyfajta térségi vonzerőleltárként funkcionálnia.

II./ Összegyűjteni azokon a településeken a legfőbb értékeket, ahol nincs helyi értéktár (pl.: Köblény, Szalatnak...).

III./ Olyan új értékek is rögzítésre kerülnek, amelyek még nem szerepelnek a már meglévő települési értékek között, illetve nem csak egy települést érintenek (pl. a napokban megjelenő Völgységi tájszótár).

Távlati célunk még, hogy lehetőleg minél több érték kerüljön be a Megyei Értéktárba.

Varga Szabolcs ötlete alapján első lépésként a települések hiteles bemutatása történik meg az adott település internetes Wikipédia felületén.

CsL

Szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját az 1848-49-es forradalom és szabadságharc tiszteletére rendezendő ünnepi megemlékezésre!

*Előadást tart: dr. Hoppa József a Rákóczi Szövetség komlói elnöke,
volt Országgyűlési Képviselő, a Nagy László Gimnázium nyugdíjas történelem tanára*

Helyszín: Faluház
(7333 Kárász, Fürdő utca 10.)

Időpont:
2019. március 15.
(péntek) 9 óra

Szeretettel várjuk Önöket:
Kárász Község Önkormányzata

A KÁRÁSZI FALUSZÉPÍTŐ EGYESÜLET TISZTELETTEL MEGHÍV MINDENKIT
AZ 1848-49-ES FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC TISZTELETÉRE RENDEZETT

TÚRÁRA

A DERZSŐTŐL A VÉKÉNYI KISHEGYIG
AMELY 2019. MÁRCIUS 15-ÉN 9 ÓRAKOR

INDUL A KÁRÁSZI TEMPLOM ELŐL

***„Főhajtás a szabadságharc
nem magyar nemzetiségű
hősei előtt”***

A Faluház márciusi programjai

- 03.05. kedd 14:30-15:30 Agrárkamarai fogadóóra Nemes Balázssal
- 03.05. kedd Masszázs
- 03.06. szerda 17:00 -tól Háziasszony Találka
- 03.07. csütörtök 18:00-19:00 Tartás- és közérzetjavító TORNA
- 03.09. szombat 14:00 -tól Batyus Nőnap Party
- 03.14. csütörtök 18:00-19:00 Tartás- és közérzetjavító TORNA
- 03.15. péntek Megemlékezés
- 03.20. szerda 17:00 -tól Háziasszony Találka
- 03.21. csütörtök Tartás- és közérzetjavító TORNA
- 03.23. szombat Pataktakarítás, virágosítás
(TeSzedd! kampány)
- 03.28. csütörtök 18:00-19:00 Tartás -és közérzetjavító TORNA

MÁRCIUS 26-án lesz a TAVASZI LOMTALANÍTÁS!

IKSZT, Teleház, Faluház nyitva tartás:

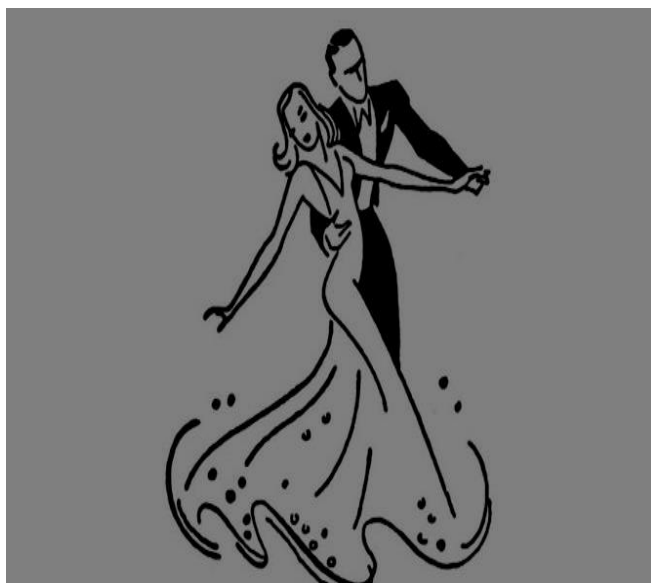
Hétfő-Péntek 8:00-16:00

*Szombaton és vasárnap a falu programjaihoz igazodva
Telefonszámunk: 72/671-304, email címünk: karaszifaluhaz@gmail.com
A programok változtatási jogát fenntartjuk.*

Posta nyitva tartása:

Hétfő-Péntek 8:00 -14:00

Szeretettel várjuk programjainkra!
Kérjük mondják el további igényeiket, ötleteiket!
Szamosné Áman Orsolya és Bartalovics Gabriella
a Faluház munkatársai

Meghívó

BATYUS

NŐNAPI

PARTY-ra

Helyszín: *Kárászi Faluház*

7333 Kárász, Fürdő u. 10.

Időpont: *2019. március 9. szombat*

kezdés: 14:00 órától

Belépés ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött!

Jelentkezni: Óbertné Sándorné, Marika néninél lehet, a 30/3777-557 telefonszámon, 2019. március 05. 16:00 óráig

~~~~~

FEBRUÁRI ÉLETKÉPEK A FALUHÁZBÓL

Háziasszony Találka végtermékei

Falusi Disznótoros

